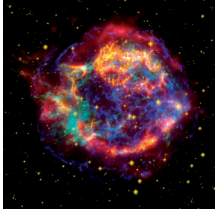

“Benim mânevi mirasım ilim ve akıldır” Mustafa Kemal Atatürk

2012’de insanlık tarihi açısından önemli birçok bilimsel ve teknolojik gelişme oldu. *Curiosity* (Merak) adındaki kâşif robot, Mars’ta suyun ve hayatın peşinde. H.G. Wells’in *Dünyalar Savaşı* kitabındaki gibi Dünya’yı işgale hazırlanan Marslıları bulamayacağız belki, ama ilk Dünya dışı hayatı, bakteri büyüklüğünde de olsa bulmayı umut ediyoruz. Öte yandan Higgs bozonu araştırmalarında sona yaklaşılmasıyla evreni anlamada bir adım daha ileri gidiyoruz. Bilim ve teknoloji evreni anlama çabamızda bize yardımcı olmanın yanı sıra yaşam kalitemizi yükseltmeye devam ediyor. Düşünce gücüyle robotik kontrol, insansız otomobiller, insan genomunu çözmeye çalışan ENCODE projesi gibi çalışmalar ve teknolojiler, hem günümüzde hem de gelecekte yaşam kalitemizi yükseltmeyi vaat ediyor. İlay Çelik bahsettiğimiz bilimsel gelişmeleri ve daha fazlasını sizler için derledi.

Evreni anlamaya çalışmak demişken 2011 yılında Nobel Ödülü getiren çalışmalara konu olan süpernovalar bu ayki kapak konumuz. Baybars Külebi süpernova patlamalarının evrenin sınırlarını keşfetmemize nasıl yardımcı olduğunu anlatırken, Bilge Demirköz süpernovalar ve süpernovalarla yayılan nötrinolar hakkındaki araştırmalardan bahsediyor. Can Kozcaz ve arkadaşlarının hazırladığı Parçacık Hızlandırıcıları yazısı ise maddenin doğasını anlamak için kullandığımız bu cihazlardan biri olan hızlandırıcıların çarpıcı hikâyesini anlatıyor. Bahri Karaçay alışkanlık yapan yazılarına, yediklerimizin içinde neler olduğunu merak etmemize son verecek bir öneriyle devam ediyor. Kadir Demircan ise neredeyse modern bir mit haline gelen Rus prenses Anastasya konusunda adli tıp biliminin bulgularını bize aktarıyor.

Dünyadaki bilimsel ve teknolojik gelişmelere paralel olarak bu yıl Türkiye’de de göğsümüzü kabartacak gelişmeler yaşandı. TUSAŞ, ASELSAN, OTOKAR ve tabii ki TÜBİTAK savunma sanayisinden havacılığa kadar birçok alanda, eğitim uçağı Hürkuş, milli tank Altay ve yerli yapımı uydumuz Göktürk-II gibi birçok ürün ortaya koydu. Ülkemizde geçmişte de bu tür hamleler yapıldı. Oradaki başarı ve başarısızlıklarımızdan ders çıkarmak şu anki başarımızı devam ettirmemiz için önemli. Birçok alanda öncü projelere imza atan Nuri Demirağ’ın hayatı bu tür derslerle dolu. İsmail Yavuz, Nuri Demirağ’ın 20. yüzyılın ilk yarısında yaptığı yerli uçaklardan bahsederken, Nuri Demirağ’ın kısa bir yaşam öyküsünü Özlem İkinci bizlerle paylaşıyor.

Bu sayımızda Bilim ve Teknik dergisinin 45 yıllık arşivini içeren bir DVD siz değerli okuyucularımıza hediye ediyor. Gökbilim tutkunlarını sevindirecek birkaç hediye daha var. Ajanda olarak kullanabileceğiniz 2013 Gök Olayları Yıllığı ve çift taraflı poster şeklinde hazırlanan 2013 Gökyüzü Yıllığı gökyüzü gözlemlerinize size yardımcı olacak. Posterin diğer yüzündeki M51 Girdap Gökadası’nın da bu yıl birçok duvarı süsleyeceğinden eminiz. 2013 yılının hepimize sağlık ve mutluluk getirmesi dileğiyle...

Saygılarımızla,
Murat Yıldırım

Sahibi
TÜBİTAK Adına Başkan
Prof. Dr. Yücel Altunbaşak

Genel Yayın Yönetmeni
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Duran Akca
(durak.akca@tubitak.gov.tr)

Yayın Yönetmeni
Dr. Murat Yıldırım
(murat.yildirim@tubitak.gov.tr)

Yayın Kurulu
Doç. Dr. M. Necati Demir
Doç. Dr. Burak Aksoyulu
Prof. Dr. Salih Çepni
Dr. Şükrü Kaya
Doç. Dr. Ahmet Onat
Prof. Dr. Gökhan Özyiğit
Prof. Dr. Şeref Sağiroğlu

Yazı ve Araştırma
Alp Akoğlu
(alp.akoğlu@tubitak.gov.tr)
İlay Çelik
(ilay.celik@tubitak.gov.tr)
Dr. Özlem Kılıç Ekici
(ozlem.ekici@tubitak.gov.tr)
Dr. Bülent Gözcelioğlu
(bulent.gozcelioglu@tubitak.gov.tr)
Dr. Özlem Ak İkinci
(ozlem.ikinci@tubitak.gov.tr)

Redaksiyon
Sevil Kıvan
(sevil.kivan@tubitak.gov.tr)

Grafik Tasarım - Uygulama
Ödül Evren Tongür
(odul.tongur@tubitak.gov.tr)

Sayfa Düzeni / Web
Sadi Atılğan
(sadi.atilgan@tubitak.gov.tr)

Mali Yönetmen
H. Mustafa Uçar
(mustafa.ucar@tubitak.gov.tr)

İdari Hizmetler
İmran Tok
(imran.tok@tubitak.gov.tr)

Yazışma Adresi

Bilim ve Teknik Dergisi
Atatürk Bulvarı
No: 221 Kavaklıdere 06100
Çankaya - Ankara

Tel

(312) 427 06 25
(312) 468 53 00

Faks

(312) 427 66 77

Abone İlişkileri

(312) 468 53 00
Faks: (312) 427 13 36
abone@tubitak.gov.tr

İnternet

www.biltek.tubitak.gov.tr

e-posta

btetik@tubitak.gov.tr

ISSN

ISSN 977-1300-3380

Fiyatı 5 TL
Yurtdışı Fiyatı 5 Euro.

Dağıtım: DPP
http://www.dpp.com.tr

Baskı: PROMAT
Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.
http://www.promat.com.tr/
Tel (212) 622 63 63

Baskı Tarihi: 29.12.2012